

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:
на цілий рік зр. 2-40
на пів року „ 1-20
на чверть року „ —60
місячно . . . „ —20
Поодинокое число 1 кр.
З поштовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5-40
на пів року „ 2-70
на чверть року „ 1-35
місячно . . . „ —45
Поодинокое число 3 кр.

Вісти політичні.

(Німці против Мадярів. — До ситуації. — Процес Деруледа і справа Драйфуса).

В долішно-австрійськім соймі поставив посол Шлезінгер пильне внесенє, щоби сойм запротестував против претенсії Угорщини в справі угодовій. Др. Люеґер, забравши в тій справі голос, доказував, що против жадань Угорщини треба виступити з цілою енергією. Ситуація заострилася до того степеня, що потреба, щоби всі сполучили ся в цілі спільної оборони против Мадярів. При сій нагоді заявив бесідник, що его партия єсть безусловно вірна німецькій „Gemeinbürgerschaft“ і треба то уважати за щасливу для Австрії прояву, що в справі народних жадань удало ся сполучити всіх Німців. Опісля промавляло кількох других нослів, по чім др. Люеґер забрав знов голос і сказав, що ціла Австрія мусить виступити однодушно против замаху зі сторони угорської. Обовязком долішно-австрійського сойму, яко одинокого тіла парламентарного, котре нині радить в Австрії, єсть підняти протест против угорських заходів. Внесенє Шлезінґера ухвалено. Додаткове внесенє пос. Носке з резолюцією до правительства, щоби оно безпроволочно скликало парламент, відкинено 32 голосами против 31.

З Відня доносять, що ситуація єсть дуже напружена, що поза кулісами мабуть справа вже рішена і що за кілька днів наступить урядове оголошенє. Такої ясної вісти, як ся чей не треба аж з Відня спроваджувати, бо єї так само добре може кождий сам собі уложити. Але фактом здаєсь бути, що оба правительства

як австрійське так угорське знайшли ся в безвихіднім положеню і тепер шукають якогось виходу. Ухвала долішно-австрійського сойму, як і голоси деяких угорських газет мабуть не вплинуть на поступованє австрійського правительства. — W. Abendpost застерігає ся против закиду, мов би то правительство не хотіло скликати парламенту. Се говорене єсть так само безосновне, як і то, що правительство серед всяких обставин хоче перевести угоду на основі §. 14. Правительство єсть лиш тої гадки, що теперішня пора не єсть користна для скликування Ради державної, позаяк она заняла би зараз неприхильне до цілої угоди становище.

A. N. W. Tagblatt доносить, що роблять ся заходи, щоби винайти спосіб, котрий міг би зблизити до себе становища, які займають оба правительства. Згадана газета пише: Але яке би й не винайдено полагоджєнє, то уважають за річ виключену: скликанє Ради державної і поділ австро-угорського банку на два банки; скликанє Ради державної на тепер а поділ банку взагалі на тепер і на час даючий з гори предвидіти ся.

Оногди розпочав ся в Парижі перед судом присяжних процес Деруледа і его товарища Габерта, обжалованих о то, що коли войско вертало з похорону президента Фора, Дерулед вхопив коня ген. Рожета за поводи і хотів Рожета намовити до того, щоби він зробив революцію. В сали, переповненій публикою, явили ся також ген. Роже і Рошфор та член Академії і славний писатель Фр. Коппе. Коли Дерулед і Габер увійшли до сали, часть публики зробила їм овацію. По відчитаню акту обжалованя, розпочало ся переслухованє Деруледа. Обжалований доказував, що він не хотів

наклонити армію до непослуху; він хотів лиш при помочи армії ратувати Францію, і довести до того, щоби армія вступила до елізейської палати і повалила парламентарну республіку. Дерулед виступав відтак против парламентаризму і казав, що приступив до діла по зрілій розвазі. Опісля переслуховано ген. Рожета і кількох офіцирів. Під конєць засіданя відозвали ся серед публики голоси: „Най живє Дерулед!“

Підчас вчерашної розправи в справі ревізії процесу Драйфуса справоздавець Бопрє відчитував дальше свое справозданє, котре творить грубу книгу. В справозданю тім сказано, що дехто підносить, що члени военного суду, які в 1894 р. засудили Драйфуса на основі доручених їм документів, о котрих однак не знав ані сам обжалований ані его оборонець, ділали в добрій вірі, бо не знали закона. Дальше каже справозданє, що по совістнім і докладнім перестудіюваню справи прийшов до переконаня, що свістне бордеро написав Естергази. Справозданє додає, що такого самого погляду єуть і Поль Маєр і Молініє, члени еcol de chartes. Переконанє то скріпило ся ще відкритям двох листів, писаних на зовсім таким самим папери, на якім писанє бордеро, а до котрих авторства признав ся Естергази. З цілим почутєм мого обовязку і з чистою совістю заявляю — казав Балльо-Бопрє — що не можна заперечувати того нового, судиям з 1894 р. не звістного факту. (В аудиторії настала велика сензация).

5)

ВІКТОРИЯ.

Істория одной любви.

(З норвежского — Кмута Гамзума).

(Дальше).

Він не поїхав. Ріжні річи задержали его, мав полагодити деякі орудки, дещо покупити, дещо поплатити; минув ранок і вечер. Він ходив як без голови.

— Вкінци задзвонив до сенатора. Чи Віктория дома?

Віктория вийшла за орудками.

Сказав, що они обоє в тої самої місцевости, він хотів єї лиш поздоровити, колиб була дома, він одержав від неї позволенє, абу єї відвідати. Хотів би переказати через неї одну річ до дому.

Вийшов назад на місто. Може удасть ся єму стрітити єї, відкрити; може сиділа де в явім повозі. Ходив улицями аж до ночі. Перед театром побачив єї; поклонив ся, усміхнувся і знов поклонив ся, а она відповіла на его поклон. Хотів до неї приступити, бо було всего кілька кроків, коли замітив, що она не була сама, коло неї був Отто, син сенатора. Він був в мундурі поручника.

Іван погадав: „Може дасть мені який знак, маленький знак очима!“ Она пішла до

театру, червоно, зі спущеною головою, немов би хотіла сховати ся.

Може побачить єї там в середині? Купив білет і вийшов до театру.

Знав, де була льожка сенатора; очевидно що ті богаті люди мали свою льожку. Там сиділа она в цілій своїй красоті і розглядала ся. Дивила ся на него? Ані разу.

Коли акт скінчив ся, ждав на неї в коридорі. Він знов поклонив ся, она подивила ся на него трохи здивована і кивнула головою.

— Тут можеш дістати води — сказав Отто і показав на двері.

Она перейшла попри него.

Іван дивив ся за ними. Яксь дивна марка заступила єму очи. Всі ті люди гнівали ся на него і штовхали его; він перепрашав без думки кождого і стояв на місци. Она зникла за дверми.

Коли вертала, поклонив ся він перед нею глубоко і сказав:

— Простіть, ласкава пані.

— То Іван — сказала, представляючи его. — Пізнаєш его?

Отто відповів і подивив ся на него прижмурюючи очи.

— Ви певне раді би знати, що чувати дома? — спитала, а єї лице було хороше і спокійне. — Я справді не знаю, але здаєть ся, що всім поводить ся добре. Дуже добре. Я поздоровлю від вас родачів.

— Дякую. Чи пані скоро від'їздять?

— В найближших днях. Так, я поздоровлю ваших.

Она кивнула головою і пішла.

Іван знов за нею дивив ся, аж она зникла, відтак вийшов з театру. Він пішов без ціли, волочив ся улицями сюди і туди, а о десятий годині стояв перед домом сенатора і ждав. Тепер було вже по представленю, тепер она вертала. Він міг би отворити дверці повоза, здоймити капелюх і поклонити ся...

Вкінци за пів години она вернула. Чи може він тут стояти коло дверей і ще раз пригадати себе? Він чув як отворили ся ворота, як до сінни вїхав повіз і ворота з тріскою знов замкнули ся. Тепер відвернув ся.

Ходив ще цілу годину поперед дїм там і назад. Не ждав на нікого і не мав ніякого інтересу. Нараз отвиряють ся двері з середини і Віктория виходить знов на улицу. Не мав на голові капелюха, лиш шаль перекинула через плече. Усміхав ся напів бояливо, напів заклопотана, і питає, аби зачати розмову:

— Ходіте сюди і думайте?

— Ні — відповідав. — Чи я думаю? Я лиш проходжую ся.

— Я бачила, як ви туди ходили і хотіла... Я бачила вас з мого вікна. Мушу зараз вертати.

— Дякую вам, Віктория, що ви прийшли. — Перед хвилику був я в роапуді, тепер то минуло. Простіть, що я вас в театрі поздоровив; на жаль, я і тут в домі сенатора пи-

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 31 мая. Є. Вел. Цісар приймав вчора президента угорських міністрів Селя на півтора годинний авдієнції. Пополудни були на авдієнції міністри Голуховський і Каляй. Нині виїжджають угорські міністри до Будапешту.

Париж 31 мая. Бальо-Бопре закінчив своє справоздане тим, що повинна відбутися ревізія процесу Драйфуса перед новим судом воєнним, котрий видасть вирок з цілою свідомістю справи.

Берлін 31 мая. Вчора відбулася тут велика парада військова, в котрій взяли участь цісар, цісарева і Архієп. Франц Фердинанд.

Гага 31 мая. Субкомітет третьої комісії радив вчора над внесеннями Росії в справі установлення мирових судів. Принято шість параграфів. Поправки ставили репрезентанти Італії і Сполучених Держав.

Переписка зі всіма і для всіх.

Львів „Коперника“: Витніть отсю відповідь і пішліть ему, нехай собі прочитає і встидаєся, що з него такий ледащо. Коли може не мав здібности або охоти до книжкової науки, то повинен був конче учити ся або якогось ремесла, або купецтва, або остаточно лишити ся при господарці, коли єсть на чім господарити. А так, що буде з него? Змарнував тільки літ. В практичнім житю, хлопець в 14-тім році життя повинен вже зачинати працювати сам на себе, а він змарнував 4 роки, котрі вже не вернуть ся! Тепер навіть і трудно вже щось розпочинати, бо ось-ось військо стане на перешкоді. Колись пожалує свого нерозуму. Міг був навіть з маленькою наукою виробити ся на самостійного независимого чоловіка. А так що? Буде хіба вічним слугою. Не знаємо, з якого він стану і серед яких умовій живе, ддятого радимо наздогад: Коли він господарський син, а єсть дома на чім господарити, то було би добре, як би вступив до школи рільничої в Бережниця коло Стрия; в тім лиш біда, що речивець до подавання ся вже з вчорашнім днем минув, отже могло би то стати ся аж нарік.

Ляв як з цебра. Він дігнав її, поглянув на неї і минув. Яка она була хороша і молода! Она була мокра, могла перестудити ся, а він не смів наблизити ся до неї. Замкнув свій парасоль, аби не лип она сама мокла. Коли прийшов до дому, була вже північ.

На его столі лежав лист, то була карта запросин. Сеєри тішились би дуже, колиб він завтра вечер прийшов до них. Стрітять у них знакомих, між кншпми — ану чи вгадає? — буде Вікторія. Сердечне поздоровлене!

Він заснав на кріслі. За кілька годин пробудив ся; було ему зимно. Навів сплячий, трясучи ся від студени, утомлений всіма противностями дня, сів коло стола і хотів відповісти на запросини, що не прийде.

Написав відповідь і хотів занести її до скриньки поштової на долині. Нараз приходить ему на гадку, що й Вікторія там запрошена. Ба, она перед ним не згадувала нічого о тім, бояла ся, аби він не прийшов, она хотіла бути вільною від него між чужими людьми.

Він роздирав лист, пише другий, дякує за запросини і заявляє, що — прийде. Якесь внутрішнє роз'ярене потрясає ним, его рука дряжить і его переймає дивно веселе огірчене. Чому би він не мав ітд? Чого має ховати ся? Всею скінчене!

Він довго не може скаменутися. Одним рухом зриває кілька карток з свого стінного календаря і лишає на нїм дату о тиждень наперед. Уявляє собі, що чогось тішить ся, чимсь одушевляє ся; хоче ужити тої години, закурити люльку, сісти на крісло і бавити ся. Люлька в цілковитім непорядку; дармо шукає ножа,

Але вступаючи до тої школи нехай памятає, що зачинає учити ся для себе, а не для учителів тої школи. То було би по нашій думці ще найкраще, як би він скінчив ту школу і міг взяти ся дома до розумної господарки. Але коли хтось в роботі коло рілі видить найбільше нещасте — як то на жаль у нас дуже часто буває — то нехай подасть ся на „пана“, нехай бере на себе ліберію слуги — чи сякого, чи такого, то на одво виїде, слуга слугою. Міг би учити ся на писаря, але знов за пізно, бо подало ся вже аж 400 кандидатів; буде мусів чекати догіднійшої пори. Міг би вступити на практику до торгівлі і учити ся на помічника купецкого; але знов в практиці перешкодить військо коли здібний до него. Впрочім на витревало не дуже би то завадило, бо міг би виступивши з війська, практику докінчити. Біда в тім, що до всего час спізнений. Коли він здібний до війська і его би відобрали, то скоро би звідтам виніс добру кондуїту і яку шаржу, то міг би опісля вступити або до сторожи фінансової, або до жандармерії, або знайти яку службу при залізниці. Добре би було, як би він за той час, заким его возьмуть до війська, приучив ся трохи німецької мови, стилістики і рахунків. Через вакації Ви би могли приучити его рахунковости, при чім і Ви самі би скористали, бо она придалаби ся Вам колісь в господарстві і житю публичнім; він міг би тогди легко дістати ся до канцелярії рахункової, а відтак, вислуживши у війську, зробити іспит з рахунковости державної і дістати ся до якого уряду поміничного або на канцеліста. От і все що можемо порадити. — **И. Я. в К.:** Передовсім вибачте за то, що Вам насамперед скажемо: Коли то Ваша дитина, то чому Ви сейчас не постарали ся о поміч лікарську, але пишете до нас о раду? Заким наша відповідь дійде до Вас, могло бия дитині значно погіршити ся. В таких случаях чоловік тягне ся з послідного, щоби рахувати дитину. Правда, конвульсії (корчі) у дитини не конче мусять бути небезпечні, але годі знати, що єсть, а треба давати дитині конче розумну поміч! Корчі у дітій (з латиньска: конвульсії) бувають по найбільшій часті наслідком якихсь горячкових лекших або тяжших хороб, а то для того що задля делікатного мягкого мозку і нервів чутя подразнене тих нервів переносить ся на нерви руху і то викликає корчене тіла. Корчі приходять або зовсім нагло, підчас коли дитина здаєсь бути зовсім здорова, або дитина марудить, спить неспокойно, кидає ся і т. д. Коли дістане корчів, завертає очима, тратить притомність, бє ногами і руками, на лиці посиніє, пальці їй корчить а з

протички і вкінці відломлює від годинника в куті вказівку, аби нею вичистити люльку. Вид того знищення подобаєсь ему, ему хоче ся сьміяти і він розглядає ся по комнаті, що ще міг би ушкодити.

Час минає. Цілковито одітий, в своїм мокрім одню кидає ся на ліжку і засипляє.

Коли пробудив ся, було вже пізно коло полудня. Доц все ще падав, на улиці було мокро. В его голові шуміло, останки снів, які мав, перемішали ся з пригодами вчорашнього дня; не чує ніякої горячки, противно его окружає приємний холод, немов би цілу ніч перебув в душнім лісі, а тепер находив ся над водою.

Хтось пукає. То листonos приносить ему лист. Отвиряє его, читає і ему приходить тяжко порозуміти. Лист був від Вікторії, на картці, на пів аркуша паперу: она забула ему сказати, що іде нині вечером до Сеєрів. Хочє там з ним стрітити ся і дати ему близші поясненя; хоче его просити, аби єї забув і зносив свій біль як пристало мужчині. Перепрашала за лихий папір і пересилала сердечні поздравленя.

Він вийшов до міста, пообідав, вернув до дому і вкінці відписав Сеєрам, що не може прийти, але радо відвідає їх завтра вечером.

Той лист післав післанцем до Сеєрів.

(Дальше буде).

рота точить піну. Такий напад корчів триває лиш маленьку хвилю або кілька минут, але звичайно довше. Такі корчі приходять періодично через кілька днів а навіть кілька неділь. Щоби дати якусь поміч, треба знати причину тих корчів і єї старати ся усунути, а то може зробити лиш лікар. Заким же прийде поміч лікарська, треба на дитині підчас корчів попустити всю одежину, особливо під шийкою, положити єї так, щоби она не упала ані кидуючи ся не потовкла ся, і щоби головка лежала трохи висше, на голову робити студєні оклади, а в рот зараз в першім початку нападу вложити або кусень подовгастого дерева, або валочок з твердо скрученого полотна, щоби дитина не могла сильно уста стулити і легше віддыхала. Відтак треба зараз запарити румянку або віля одоляну лікарского (Valeriana off.) і скоро дитина знов прийде до себе, дати їй трошки напити ся і покласти спати. — **Жорж 44:** Скоро Вам розходить ся о рахунковість взагалі, то найліпшим, просто — знаменитим підручником для самоуки єсть: Schär-Langenscheidt, Kaufmannische Unterrichtsstunden в двох томах, перший том сама рахунковість, другий стилістика купецка, наука рахунків купецких і банкірских та основи господарки суспільної (національної економії). Кождий том ділить ся на зошити: кождий зошит, одна лекція, коштує 1 марку (60 кр.) а перший том має 16 зошитів; другий 22. Антикварично дістанете може дешевше в антикварні А. Meistrick Wien, Wollzeile Nr. 6. Діло як кажемо знамените для того, хто уміє по німецьки; можна научити ся дуже докладно і легко, майже самим читанєм, без помочи учителя і мати докладне підготовлене до всякої рахунковости спеціальної, як н. пр. державної або господарскої. Підручник до державної рахунковости дістанете у Львові в антикварні Келера ул. Баторого ч. 28; суть то літографовані скрипти Черного, ціна 3 ар. Оба ті підручники взаїмно доповняють себе. Підручник до рахунковости господарскої єсть; Leichtfassliche Buchführung für Landwirthe v. Direktor a. D. K. Verlag F. Felge ціна 90 кр. Можете виписати через книгарню Wilhelm Frick Wien I. Graben 27. — Schär єсть підставою до всего, бо купецку рахунковість треба знати і при державній (єї навіть питають) і при подарєській. — **Ль. Б. в І.п.:** Ваш опис недуги недокладний, іменно то, що Ви додали на кореспонд. карті в горі в скобках єсть для нас підозрине і ми би радили не слухати нікого, лиш удати ся до лікаря. Впрочім як би то випривало дійстно від поту (Треба би знати, чи то у Вас завсїгди так буває, чи лиш може тепер? А може ви зрідка їздите верхом?) то дайте собі зробити порошок до засипуваня: Zincii oxidati 1 gr., Amyli 15 gr.; купіть двоцентрової карболової води і вати очищеної; умочивши вату в ту воду промивайте а відтак умочивши суху вату в згаданий порошок, засипте ним. Але уважайте добре, яка причина і як би якась инша як піт, то зарадьте ся конче лікаря.

(Просимо прислати питання лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не прислати ані марок, ані карт кореспондєнційних до відповіді.)

Надіслане.

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ.

Сим повідомлюємо, що наша контора виміни находить ся тепер при улиці Третого Мая ч. 2 (давнійше будинок касп шадвичої). **САМУЕЛІ І ЛЯНДАВ.**

15 кр. — кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в виді листової марки, величина 60×27 міліметрів, ритованих на сталі, одинокий підручник для молодежи. Для замовлень з провінції треба дочислити порто з реком. 15 кр. Адміністрація „Нар. Часописи“.

За редакцією відповідь: Адам Креховський.

До Народної Часописи

і
Газети Львівської

Всілякі

ОГОЛОШЕННЯ

приймає виключно

АГЕНЦІЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні